

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, zastúpeného JUDr. K., proti žalovanému **Ing. J.**, podnikajúci pod obchodným menom Ing. J. – P., zastúpenému JUDr. L., o zaplatenie 373 841,22 Sk s príslušenstvom, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 26 Cob 29/2006-259 z 30. mája 2006, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Odvolací súd napadnutým uznesením odvolacie konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Súčasne rozhodol o vrátení súdneho poplatku v sume 18 490 Sk žalovanému. Rozhodnutie odôvodnil tým, že výzvou z 11.4.2006 podľa § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. a § 211 ods. 2 O.s.p. vyzval žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 18 690 Sk v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy a poučil ho, že ak uvedený súdny poplatok za odvolanie v správnej výške a v stanovenej lehote nezaplatí, odvolacie konanie zastaví.

Výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola žalovanému doručená 18.4.2006. Nakoľko žalovaný zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie až 11.5.2006, teda po uplynutí 10- dňovej lehoty, odvolací súd konanie zastavil. Rozhodnutie o vrátení súdneho poplatku odôvodnil poukazom na ustanovenie § 11 ods. 3, ods. 4 zák. č. 71/1992 Zb. a o trovách konania poukazom na § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal dovolanie žalovaný. V jeho odôvodnení poukázal na to, že súdny poplatok za odvolanie zaplatil síce po lehote stanovenej súdom, a to 11.5.2006, avšak pred vyhlásením uznesenia o zastavení konania 30.5.2006. Uviedol, že odvolací súd striktným výkladom § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. nevezal do úvahy zásadu spravodlivosti obsiahnutú v § 1 ods. 1 a § 2 O.s.p. a neuplatnil výklad per analogiam, čím podporil dvojkoľajnosť v prístupe k oneskorenému zaplateniu súdneho poplatku, kedy v prvostupňovom konaní je možné nezaplatenie poplatku konvalidovať spojením tohto úkonu s odvolaním proti uzneseniu o zastavení konania, pričom niet žiadneho logického a z pohľadu spravodlivosti zreteľa hodného dôvodu pre iný postup v druhostupňovom konaní. Týmto postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, preto navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. V odôvodnení vyjadrenia uviedol, že je potrebné z hľadiska teórie práva rozlišovať medzi výkladom a analógiou. Výklad per analogiam, ako uviedol žalobca, neexistuje. Účelom výkladu je zistiť právny zmysel a obsah normy, zatiaľ čo účelom analógie je vyplniť medzeru zákona. Zastával názor, že formulácia ustanovenia § 10 ods. 3 a § 10 ods. 4 zák. č. 71/1992 Zb. je jasná a zrozumiteľná a je potrebné dôsledne vychádzať z týchto ustanovení. Nesporným je, že žalovaný súdny poplatok zaplatil niekoľko dní po uplynutí lehoty na zaplatenie súdneho poplatku určenej vo výzve súdu, teda neskoro. Skutočnosť, či podané odvolanie bolo dôvodné, je v súvislosti so znením § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. irelevantná. Keďže postupom súdu nebola žalova-

nému odňatá možnosť konať pred súdom, navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), prejednal dovolanie bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a zistil, že dovolanie je dôvodné.

Žalovaný podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o zastavení konania.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie z dôvodov uvedených v § 237 O.s.p. K vadám uvedeným v § 237 O.s.p. prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti, nakoľko ide o prípady závažných väd konania. Okrem iných ide o prípad, ak sa postupom súdu účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa doterajšej judikatúry odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť znemožnenie realizácie tých procesných práv, ktoré účastníkovi občianskeho súdneho konania priznáva zákon za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov.

Žalovaný dovolanie odôvodnil tým, že odvolací súd zastavením odvolacieho konania v dôsledku nesprávnej aplikácie ustanovenia § 10 ods. 3 a ods. 4 zák. č. 71/1992 Zb. mu odňal možnosť konať pred súdom.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný podal odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa. Nakoľko si s podaním odvolania nespĺnil svoju poplatkovú povinnosť, odvolací súd ho výzvou vyzval na zaplatenie súdneho poplatku. Súčasne ho poučil,

že ak súdny poplatok nebude v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaplatený, súd konanie zastaví. Keďže žalovaný v uvedenej lehote súdny poplatok nezaplatil, odvolací súd napadnutým uznesením konanie zastavil.

V konaní nie je sporné, že žalovaný súdny poplatok vo výške 18 690 Sk zaplatil 11.5.2006, po uplynutí stanovenej lehoty.

V danom prípade odvolací súd zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, keďže poplatok za odvolanie nebol zaplatený v zákonom stanovenej lehote. Opomenul, že odvolací súd, ktorý rozhoduje na základe podaného odvolania o napadnutom rozhodnutí, v zmysle § 211 ods. 2 O.s.p. je povinný aplikovať ustanovenie § 154 O.s.p. v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Nesporným je, že v čase vyhlásenia odvolacieho súdu poplatok za odvolanie bol zaplatený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o podanom odvolaní vychádzal aj zo zásady, v zmysle ktorej, ak v konkrétnom prípade prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, má byť uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických a právnických osôb. V zmysle tejto zásady sú všetky orgány verejnej moci povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou garantovaných základných práv a slobôd (totožne nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 12.4.2007, sp. zn. II. ÚS 148/06).

Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadajúc na uvedený právny záver interpretoval vzájomní prepojenie právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku s príslušnými ustanoveniami zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v prospech žalovaného základného práva na súdnu ochranu, zaručeného čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že procesným postupom odvolacieho súdu v konaní bola žalované-

mu odňatá možnosť realizácie procesných práv, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách dovolacieho konania rozhodne súd v novom rozhodnutí o veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 12. júna 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu